

Art. 6. Wypłata dodatku będzie mogła być dokonana na podstawie przez stronę jednorazowo — przy pierwszej wypłacie przedłożonego, a powyższe okoliczności stwierdzającego poświadczenia.

Poświadczenie odnośne wolne od wszelkich opłat wystawić ma ta zwierzchność gminna, w której osoba pobierająca emeryturę, względnie pensję wdowią lub sierocą, stale zamieszkuje, a stwierdzi je przynależna powiatowa władza publiczna.

Art. 7. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. 8. Wykonanie niniejszej ustawy poleca się Ministrowi Skarbu.

Marszałek:

Trąmpczyński

Prezydent Ministrów:

w z. *S. Wojciechowski*

Minister Skarbu:

w z. *Byrka*

393.

U S T A W A

z dnia 1 sierpnia 1919 r.

o uzupełniających wyborach do Sejmu Ustawodawczego z dalszych części b. zaboru pruskiego.

Art. 1 W miarę oswoadzania od panowania niemieckiego dalszych części b. zaboru pruskiego, nieobjętych 4. okręgami wyborczymi, ustanowionymi ustawą z 5-go kwietnia i przyłączenia ich do Rzeczypospolitej, będą w nich przeprowadzane wybory posłów do Sejmu Ustawodawczego na podstawie ordynacji wyborczej z dnia 28 listopada 1918 r. ze zmianami poniżej wskazanymi.

Art. 2. Okręgi wyborcze będą tworzone stopniowo z ziem oswoadzanych dekretem Rady Ministrów na wniosek zastępcy Generalnego Komisarza wyborczego z zachowaniem zasadniczego stosunku 1 posła na 50.000 ludności, a z utrzymaniem wielkości okręgu od 7 do 13 mandatów.

Art. 3. Główne Komisje wyborcze będą utworzone zależnie od warunków miejscowych uchwałą Rady Ministrów na wniosek zastępcy Generalnego Komisarza Wyborczego.

Art. 4. Przepis art. 8, ust. 1, rozdziału II, ord. wyb. nie dotyczy członków i urzędników komisariatu i podkomisarjatów Naczelnej Rady Ludowej b. zaboru pruskiego, zaś przepis art. 9, ust. 1, ord. wyb. i art. 10, ust. 1, ord. wyb. nie dotyczy komisarzy i podkomisarzy Naczelnej Rady Ludowej oraz profesorów wyższych uczelni.

Art. 5. Wybory będą urządzone możliwie najprędzej po uwolnieniu danego okręgu: dzień głosowania powinien być wyznaczony nie później jak w dni 80 po ustąpieniu zarządu zwierzchniego niemieckiego.

Art. 6. Funkcję Generalnego Komisarza Wyborczego będzie pełnił mianowany przez Radę Ministrów zastępca Generalnego Komisarza z siedzibą w jednym z nowoutworzonych okręgów wyborczych.

Art. 7. Z chwilą przeprowadzenia wyborów, wystawienia wybranym posłom list wierzytelnych, a w każdym razie do dni trzech od ogłoszenia wyniku wyborów przez Główną Komisję Wyborczą, gasną mandaty tych członków Sejmu Ustawodawczego, którzy na podstawie dekretu Naczelnika Państwa L. 193, № 14, Dz. Pr. z dnia 8 lutego 1919 r., jako wybrani do parlamentu niemieckiego z okręgu objętego danym okręgiem wyborczym powołani zostali w skład Sejmu Ustawodawczego. Jeśli okrąg, którego dany poseł posłował do Parlamentu niemieckiego, objęty jest okręgiem wyborczym tylko częściowo, to poseł mandat swój zachowuje do czasu, gdy i w pozostałej części jego dawnego okręgu wybory przeprowadzone zostaną, przyczem części okręgów, pozostawione poza granicą Rzeczypospolitej, pod uwagę nie wchodzi.

Art. 8. Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia. Wykonanie jej powierza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

Marszałek:

Trąpczyński

Prezydent Ministrów:

I. J. Paderewski

Minister Spraw Wewnętrznych:

S. Wojciechowski

394.

U S T A W A

z dnia 1 sierpnia 1919 roku

o załatwianiu zatargów zbiorowych, pomiędzy pracodawcami a pracownikami rolnymi.

Art. 1. Zatargi zbiorowe pomiędzy robotnikami rolnymi a pracodawcą lub pracodawcami, niezadowolone przez strony, mogą być załatwione przez nie przy pomocy: 1) Inspektorów Pracy w rolnictwie, 2) przez Komisję Polubowną oraz 3) Komisję Rozjemczą.

Art. 2. Na żądanie jednej ze stron lub z własnej inicjatywy, Inspektor Pracy w rolnictwie wzywa do siebie obie strony osobiście lub ich delegatów, celem wzajemnego porozumienia się stron i zawarcia ugody lub dla utworzenia Komisji Polubownej.

Art. 3. Przy zawieraniu ugody, ustalającej warunki pracy i wynagrodzenia za pracę, dla całego powiatu za przedstawicielstwo stron uznaje się miejscowe organizacje zawodowe pracodawców, oraz związki zawodowe pracowników rolnych, o ile te organizacje i związki istnieją na terenie powiatu i są zarejestrowane zgodnie z przepisami prawa. Związki i organizacje za-